

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXXII. An Christianis fas belligerare contra Turcas?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

AD V. Peccatum potest à pluribus puniri, quando plures offendit.

AD VII. Obligare pendet ex libera intentione Legislatoris.

QVÆSTIO LXXII.

An Christianis belligrare fas contra hostes?

MANICHÆI doc. bant bellum ex natura illicitum esse. Sic & Anabaptistæ, & Oecolampadius. &c. Huc plures adducit S. Patres Erasmus, apud Belli lib. 3. cap. 14.

LUTHERVS art. 34. negat licitum Christianis contra Turc. m gerere bellum.

SVADET istis. 1. Quia Voluntas Dei est, vt à Turca, cui flagello puniamur: Dei autem voluntati resistere nefas. 2. Quia Ecclesie vitior est tribulatio, quàm pax. Vnde S. m. de matrimonio, cul. at morem Ecclesie orantis pro pace. 3. Quia, ait artic. 34. Pontifici sunt peiores Turcis: at stultum est, pro peioribus contra meliores Turcas pugnare.

AUTOR. Odium in Papam huc impulit Lutherum.

DICO AD I. Permittit Deus nos exerceri, hoc sine, vt conuertamur à peccatis, non vt pereamus: Itaque vult vt resistamus molenti nobis interitum, quem Deus non vult. Immittit pestem; non vult tamen ei non resisti.

AD II. Quia tribulatio periculosa est, idcirco eam deprecari iubemur. Matth. 6. *Et ne nos induas.* &c. Iubemur 1. Timoth. 2. Orare pro regibus & pace.

AD III. Absurditatem suam Lutherus, l. de Vist. Saxon. postea reuocauit.

QVÆSTIO LXXIII.

An Principis sit dare libertatem Religionis specie Conciliationis?

ETNICI omnes Philosophorum sectas admittunt, ait Aug. l. 18. de Ciuit. c. 51. Themistius Philosophus Valenti Imperatori suauit, gratam Deo scaturam esse varietatem, dum ita modis pluribus colli-

tur; sitque plures, quò difficilius cognoscitur.

PROTESTANTES Spiræ anno 1526. se obtinuisse ferunt libertatem religionis.

SVADENT istis. 1. Quia fides est libera. 2. Quia donum Dei est. 3. Quia experientia constat, cogendo nil profici. 4. Quia Christiani Iudæos, etiam hostes, semper tolerauerunt.

AUTOR. Principis est tueri Catholicam Religionem; non alterius permittere libertatem.

1. Quia, Prouerb. 20. *Rex, qui sedet in Solio iudicii, dissipat omne malum intuitu suo.* Item, *Dissipat impios hæreticos, Rex Sapiens.* Psal. 2. *Reges erudimini, qui iudicatis terram; seruite Domino in timore.*

2. Apocal. 2. culpatur Angelus Pergami habens tenentes doctrinam Nicolaitarum, &c.

3. Contra libertatem eam sancierunt Papæ, decreuerunt Imperatores. Solum tres Imperatores eam indulerunt: Iovinianus, ideo grauiter à Concilio Antiocheno reprehensus. Valens, sed Arianus; & Iulianus Apostata.

4. Rationes sunt. 1. Quia, potestas sæcularis, & spiritalis sunt iunctæ in Ecclesia, sicut corpus & anima: ac huic illud parere debet, præstareque protectionem. Cùm autem dissensio in fide sit Ecclesie dissolutio, vinculum enim illi est confessio fidei, ideo fidei libertas ei exitialis est.

2. Quia, Deut. 17. iubentur occidi, qui non obediunt Sacerdoti. Et, cap. 18. pseudopphetæ exterminari: Et, Aug. epist. 50. affert exempla Ezechiel, Iosaphat, Iosia, &c. destruentium lucos, idolorum fana, populumque ad verum Dei cultum cogentium.

3. Quia, Pax reipublica diluitur varietate religionum, subnascitur cuique mutua dissidentia: & sic regnum in se diuisum desolabitur.

4. Quia, libertas credendi est libertas errandi in re o-

Gg 3 mni.